

แรงเคลื่อน 'ภาคเกษตรไทย' บนรากฐานแก้ไขปัญหาคอขวดหน้าวางโครงสร้างยั่งยืน

กรุงเทพธุรกิจ GreenDialogues

ตามที่ **สุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้สั่งการให้จัดตั้งคณะกรรมการบริหารนโยบายและคณะทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาเร่งด่วนด้านการเกษตร เพื่อคลี่คลายความเดือดร้อนเร่งด่วน 6 ด้าน โดยเฉพาะการลดต้นทุนปัจจัยการผลิตและปุ๋ยเพื่อรับมือผลกระทบจากสถานการณ์ตะวันออกกลาง การบริหารจัดการผลไม้ตามฤดูกาลไม่ให้อายุการสุก การเร่งรัดแจกเอกสารสิทธิที่ดินทำกิน ส.ป.ก. ตลอดจนการวางระบบเตือนภัยแล้งล่วงหน้า เพื่อให้เกษตรกรสามารถเตรียมตัวรับมือกับสภาพอากาศได้อย่างแม่นยำและลดผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร

กฤษนนท์ อัยยปัญญา โฆษกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยว่า โดยแนวทางแก้ไขปัญหาคอขวดเป็นรูปธรรมและจับต้องได้จริง (Quick Win) ผ่านคณะทำงานย่อยเชิงรุก 5 ชุด ได้แก่ 1. คณะทำงานด้านมาตรการเพื่อรับมือสถานการณ์การสู้รบในตะวันออกกลาง 2. คณะทำงานบริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกและการบริโภคภายในประเทศ 3. คณะทำงานบริหารจัดการน้ำ

เพื่อการเกษตรและประชาชน และบริหารจัดการดินและที่ดิน 4. คณะทำงานสร้าง Smart Farmer รุ่นใหม่ และ 5. คณะทำงานแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์และ PM2.5 กฤษนนท์ กล่าวต่อว่า สำหรับเป้าหมายของการดำเนินการในครั้งนี้อยู่ที่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาปากท้องและบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรอย่างเร่งด่วน **ด้าน วิริยะ โรจน์ทรัพย์ส่งสุข ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะประธานคณะกรรมการ** กล่าวว่า ทุกหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงฯ พร้อมทั้งดำเนินงานตามนโยบายพร้อมสั่งการและกำกับให้ทุกหน่วยงานเอาความเดือดร้อนของเกษตรกรเป็นตัวตั้ง โดยขอให้ทุกคณะทำงานย่อย เร่งจัดทำแผนงาน แผนปฏิบัติงาน พร้อมกำหนดเป้าหมาย รวมถึงตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น ในระยะเร่งด่วนที่ชัดเจน **รวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินภายใน 30 พ.ค. 2569** โดยจะนำข้อมูลแต่ละคณะมาบูรณาการแผนงานการลงพื้นที่แก้ไขปัญหาร่วมกันให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ต้องการเห็น

ผลลัพธ์ที่ดีกับมือประชาชนอย่างรวดเร็วที่สุด ทั้งนี้ เพื่อให้มาตรการทั้งหมดเกิดขึ้นได้จริงและพลิกฟื้นภาคการเกษตรได้ทันใจกระทรวงเกษตรฯ ได้เตรียมระดมสรรพกำลังและทรัพยากรทุกด้านมาใช้ อย่างเต็มประสิทธิภาพโดยมุ่งเน้นกิจกรรมที่มีพลังขับเคลื่อนสูง (High-leverage Activities) เช่น การส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนหรือ Solar Cell และการทำการเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนให้เกษตรกร การเจรจาทางการค้าและการประสานความร่วมมือในการจัดหาปุ๋ยเคมี จากแหล่งนำเข้าอื่นๆ เพื่อรักษา ระดับความมั่นคงด้านปัจจัยการผลิต (ปุ๋ยเคมี) การส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปุ๋ยเคมีแบบแม่นยำตาม ค่าวิเคราะห์ดินและความต้องการของพืช

รวมถึงการส่งเสริมและการต่อยอดงานวิจัยด้านการเกษตรสู่การปฏิบัติจริง และการขับเคลื่อนเกษตรชีวภาพและพลังงานหมุนเวียน ตามแนวทางเศรษฐกิจชีวภาพ - เศรษฐกิจหมุนเวียน - เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Economy) เพื่อยกระดับการและสร้างห่วงโซ่อุปทานใหม่ (Created New High Value Supply Chain)

เมื่อ 18 พ.ค. 2569 **กฤษ อุตตะมะเวทิน รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์** เป็นประธานการประชุมแก้ไขปัญหาคอขวดด้านการเกษตร ภายใต้คณะกรรมการบริหารนโยบาย เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมขับเคลื่อนงาน โดยได้มีการเสนอแนวทางดำเนินงาน และขอให้คณะทำงานย่อย เร่งจัดทำแผนงาน แผนปฏิบัติงานโดยกำหนดความก้าวหน้าทุก 10 วัน พร้อมกำหนดเป้าหมาย รวมถึงตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นในระยะเร่งด่วน 90 วันที่ชัดเจน

เร่งขับเคลื่อนการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

น.ส.ปิยะรัฐชย์ ตียะไพรัช รมช. เกษตรและสหกรณ์ กล่าวว่า กรมชลประทานได้เดินหน้าภารกิจด้านการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่อำเภอแม่ฮ่องสอน จ.เชียงใหม่ ทั้งระบบอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะวางแผนพัฒนาระบบท่อส่งน้ำและอาคารประกอบ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำและเพิ่มประสิทธิภาพการกระจายน้ำพื้นที่โครงการหมู่บ้านสหกรณ์สันกำแพงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมทั้งเตรียมเสริมแนวป้องกันตลิ่งเพื่อรองรับฤดูน้ำหลาก ป้องกันปัญหาน้ำท่วมพื้นที่เกษตรและที่อยู่อาศัยเสียหาย

นอกจากนี้ยังมีแผนพัฒนาโครงการอ่างเก็บน้ำแม่ลายในลักษณะเขื่อนดิน ความจุที่ระดับกักเก็บ 5.53 ล้าน ลบ.ม. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกักเก็บน้ำและเชื่อมโยงระบบน้ำในพื้นที่อย่างเป็นระบบ ซึ่งเมื่อแล้วเสร็จจะสามารถจัดสรรน้ำไปยังพื้นที่เกษตรกว่า 2,900 ไร่ และประชาชนได้รับประโยชน์กว่า 406 ครัวเรือน

กระทรวงเกษตรฯ มีความตั้งใจที่จะพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาคเกษตรให้มีความมั่นคงและแข็งแรงอย่างรอบด้านทั้งการส่งเสริมองค์ความรู้และนวัตกรรมภาคการผลิต การต่อยอดผลิตภัณฑ์การแปรรูป

และการขยายโอกาสทางการตลาด ตามนโยบายเกษตรนวัตกรรมเพื่อความยั่งยืนเกษตรกร ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนไม่ว่าจะหน่วยงานรัฐ ภาคเอกชน รวมถึงพี่น้องเกษตรกรทุกท่าน ในการพบปะพี่น้องสหกรณ์โคนมแม่ฮ่องสอน ครั้งนี้ ทำให้เห็นถึงความเข้มแข็งของสหกรณ์ที่เป็นกลไกสำคัญในการสร้างรายได้และขับเคลื่อนเศรษฐกิจในพื้นที่ ซึ่งเชื่อมั่นว่าหากทุกภาคส่วนร่วมขับเคลื่อนภารกิจในแนวทางเดียวกัน เราจะสามารถข้ามผ่านทุกสถานการณ์ความท้าทายและยกระดับภาคเกษตรไทยได้อย่างยั่งยืน.

☑ เปิดงาน...ปิยะรัฐชัย ดิยะไพรัช รัฐมนตรีและสหกรณ์ พร้อมด้วย วรพงษ์ สุทธิรัตนดุษฎี รองกก.ผจก.โครงการเมืองสุขสยาม ไอคอนสยาม และกัญญภัท วิจิตรพรหมกุล ผอ.อาวุโสฝ่ายการตลาด บริษัท อินเทอร์เน็ต (ไทยแลนด์) ร่วมเปิดงาน SOOKSIAM Amazing Thai Fruits Paradise 2026 ที่นำทุเรียนกว่า 30 สายพันธุ์และผลไม้ประจำฤดูกาลมาเสิร์ฟความอร่อย

เร่งขับเคลื่อนการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

น.ส.ปิยะรัฐชย์ ตียะไพรัช รมช.เกษตรและสหกรณ์ กล่าวว่า กรมชลประทานได้เดินหน้าภารกิจด้านการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่อำเภอแม่ฮ่องสอน จ.เชียงใหม่ ทั้งระบบอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะวางแผนพัฒนาระบบท่อส่งน้ำและอาคารประกอบ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำและเพิ่มประสิทธิภาพการกระจายน้ำพื้นที่โครงการหมู่บ้านสหกรณ์สันกำแพงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมทั้งเตรียมเสริมแนวป้องกันตลิ่งเพื่อรองรับฤดูน้ำหลาก ป้องกันปัญหาน้ำท่วมพื้นที่เกษตรและที่อยู่อาศัยเสียหาย

นอกจากนี้ยังมีแผนพัฒนาโครงการอ่างเก็บน้ำแม่ลายในลักษณะเขื่อนดิน ความจุที่ระดับกักเก็บ 5.53 ล้าน ลบ.ม. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกักเก็บน้ำและเชื่อมโยงระบบน้ำในพื้นที่อย่างเป็นระบบ ซึ่งเมื่อแล้วเสร็จจะสามารถจัดสรรน้ำไปยังพื้นที่เกษตรกว่า 2,900 ไร่ และประชาชนได้รับประโยชน์กว่า 406 ครัวเรือน

กระทรวงเกษตรฯ มีความตั้งใจที่จะพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาคเกษตรให้มีความมั่นคงและแข็งแรงอย่างรอบด้านทั้งการส่งเสริมองค์ความรู้และนวัตกรรมภาคการผลิต การต่อยอดผลิตภัณฑ์การแปรรูป

และการขยายโอกาสทางการตลาด ตามนโยบายเกษตรนวัตกรรมเพื่อความยั่งยืนเกษตรกร ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานรัฐ ภาคเอกชน รวมถึงพี่น้องเกษตรกรทุกท่าน ในการพบปะพี่น้องสหกรณ์โคนมแม่ฮ่องสอน ครั้งนี้ ทำให้เห็นถึงความเข้มแข็งของสหกรณ์ที่เป็นกลไกสำคัญในการสร้างรายได้และขับเคลื่อนเศรษฐกิจในพื้นที่ ซึ่งเชื่อมั่นว่าหากทุกภาคส่วนร่วมขับเคลื่อนภารกิจในแนวทางเดียวกัน เราจะสามารถข้ามผ่านทุกสถานการณ์ความท้าทายและยกระดับภาคเกษตรไทยได้อย่างยั่งยืน.

หน้าแรก | ข่าว |บันเทิง | กีฬา | ดวง-มูเตลู | หว่ย | ไทป์สไตร์ | ASSET | PEOPLE

☰ ข่าว > เกษตร

ช่วยเกษตรกร ส่งผลไม้ไทยเกรดพรีเมียม ในงาน "SOOKSIAM Amazing Thai Fruits Paradise 2026"

กรมส่งเสริมการเกษตร เสริมผลไม้ไทยเกรดพรีเมียม ในงาน "SOOKSIAM Amazing Thai Fruits Paradise 2026" ส่งเสริมรายได้ให้กับเกษตรกรและชาวสวนผลไม้ไทย

น.ส.ปิยะรัฐชย์ ตียะไพรัช รมช.เกษตรและสหกรณ์ กล่าวว่ากรมส่งเสริมการเกษตร จัดงาน "SOOKSIAM Amazing Thai Fruits Paradise 2026" ตั้งแต่วันที่ถึง 31 พฤษภาคม 2569 ณ เมืองสุขสยาม ศูนย์การค้าไอคอนสยาม เพื่อสนับสนุนและผลักดันอุตสาหกรรมผลไม้ของเกษตรกรไทย รมรงค์บริโภคผลไม้ไทย คุณภาพดีที่สุดจากทั่วประเทศ ภายใต้แนวคิด "จากสวนสู่มือคุณ" เพื่อเป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจผลไม้ของประเทศไทย ส่งเสริมรายได้ให้กับเกษตรกรและชาวสวนผลไม้ไทยได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมถึงผู้บริโภคได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีจากสวนเกษตรกรโดยตรง

กิจกรรมนี้ ดำเนินการสอดคล้องกับนโยบาย ตลาดนำการผลิต ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มุ่งเน้นการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร ส่งเสริมให้เกษตรกร เป็นผู้ประกอบการที่สามารถเชื่อมโยงตลาดออฟไลน์ และตลาดออนไลน์ เพื่อขยายช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การเพิ่มรายได้ และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ทั้งนี้ ในช่วงเดือนพฤษภาคมเป็นช่วงฤดูกาลผลผลิตผลไม้ของประเทศไทยออกสู่ตลาดจำนวนมาก โดยเฉพาะผลไม้ภาคตะวันออกและภาคใต้ เช่น ทุเรียน มังคุด เงาะ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการบริโภคและกระจายผลไม้ในประเทศไทยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ช่วยในการกระตุ้นการบริโภคผลไม้ไทย เพื่อช่วยเพิ่มการบริโภคภายในประเทศ กระจายผลผลิตออกจากแหล่งผลิต และสนับสนุนให้ราคาผลผลิตมีเสถียรภาพมากยิ่งขึ้น

.นางอัญชลี สุวจิตตานนท์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า การจัดงานครั้งนี้ จัดขึ้นภายใต้โครงการประชาสัมพันธ์และเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรและตลาดเกษตรกร เพื่อช่วยในการกระตุ้นการบริโภคผลไม้ไทย เพิ่มการบริโภคภายในประเทศ กระจายผลผลิตออกจากแหล่งผลิต และสนับสนุนให้ราคาผลผลิตมีเสถียรภาพมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อตอกย้ำภาพลักษณ์ “ผลไม้ไทยคือสินค้าคุณภาพสูง” (Premium Grade) สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศผ่านมาตรฐานการผลิตที่เข้มงวด และรณรงค์แคมเปญบริโภคผลไม้ไทยตามฤดูกาลภายในประเทศ เพื่อช่วยกระจายผลผลิตสู่มือผู้บริโภคอย่างทั่วถึงและรวดเร็ว ช่วยแก้ปัญหาราคาสินค้าตกต่ำในช่วงกระจุกตัว พร้อมเปิดโมเดลธุรกิจใหม่เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายการค้าระหว่างกลุ่มเกษตรกรและผู้ประกอบการภาคธุรกิจโดยตรง ผ่านแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซและกิจกรรมจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) เพื่อขยายฐานลูกค้าให้กว้างขวางกว่าเดิม รวมถึงสร้างเวทีแห่งโอกาสให้เกษตรกรได้โชว์ศักยภาพสินค้า พร้อมส่งเสริมการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และนวัตกรรมแปรรูป โดยเน้นการเรียนรู้พฤติกรรมผู้บริโภคหน้างาน เพื่อนำมาปรับปรุงสินค้าให้ตรงใจตลาด

.ภายในงานมีการจัดจำหน่ายสินค้าจากเกษตรกรโดยตรง อาทิ ทูเรียนหลากหลายสายพันธุ์ ได้แก่ สายพันธุ์จันท์ 5,10 นวลทองจันท์ ทองย้อย กบสุวรรณ พวงทอง ประตู่จันท์ หมอนทอง และก้านยาว ทูเรียนนนท์ จังหวัดนนทบุรี (GI) ทูเรียนชะนีเกาะช้าง จังหวัดตราด (GI) ทูเรียนชุมพร จังหวัดชุมพร (GI) และทูเรียนภูเขาไฟ จังหวัดศรีสะเกษ (GI) ทูเรียนไร่หนาม มังคุดเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี ส้มโอสายพันธุ์ขาวใหญ่ จังหวัดสมุทรสงคราม (GI) เสาวรสสายพันธุ์น้ำผึ้ง จังหวัดอุทัยธานี ลำไยสายพันธุ์อีดอ จังหวัดลำพูน ลิ้นจี่สายพันธุ์จักรพรรดิเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ (GI) มะม่วงสายพันธุ์กร่อง น้ำดอกไม้สีทอง เชียวใหญ่

และสายพันธุ์เขียวเสวย จังหวัดอุทัยธานี สับปะรดทองระยอง จังหวัดระยอง (GI) กล้วยหอมทอง จังหวัดนนทบุรี และแตงโมดำญี่ปุ่น จังหวัดพังงา นอกจากนี้มีกิจกรรมจัดชิมผลไม้ จับคู่รองรับส่วนลดแทนเงินสดในการซื้อสินค้าผลไม้ตามฤดูกาล และกิจกรรมส่งเสริมการเจรจาธุรกิจ (Business Matching) เพื่อเชื่อมโยงการผลิตผลไม้ตามฤดูกาลเข้าสู่ตลาดคุณภาพ อีกด้วย

เกษตรฯจับมือนครเจิงตู มุ่งนวัตกรรมการค้า-โลจิสติกส์

นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดือนรับนายอู๋ เฮ่า (Mr.Wu Hao) รองนายกเทศมนตรีนครเจิงตู มณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พร้อมคณะ ในโอกาสเดินทางเยือนประเทศไทย เพื่อผลักดันการแลกเปลี่ยนความร่วมมือด้านนวัตกรรมเกษตรอัจฉริยะ รวมถึงแนวทางการขยายโอกาสทางการค้าร่วมกัน โดยมีนายเสก นพโรตง กงสุลใหญ่ ณ นครเจิงตู นายพงศ์ไท ไทโยธิน ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรฯ นายรพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร น.ส.ไปรยา เสวตรจินดา ผอ.สำนักการเกษตรต่างประเทศ และผู้เกี่ยวข้อง เข้าร่วม

นายวิณะโรจน์กล่าวว่า ศักยภาพของสินค้าเกษตรไทย โดยเฉพาะผลไม้คุณภาพสูง เช่น ทุเรียนจากภาคตะวันออก ได้รับความนิยมในตลาดจีน พร้อมแสดงความเชื่อมั่นว่าสินค้าเกษตรไทยสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในนครเจิงตู และสนับสนุนให้นครเจิงตูเป็นเมืองแห่งความสุขอย่างยั่งยืน โดยหวังว่าจะ

นำเข้าสินค้าเกษตรคุณภาพของไทยเพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งเชิญคณะผู้มาเยือน ร่วมงานมหกรรมพืชสวนโลก จ.อุดรธานี ในเดือนพฤศจิกายน 2569 เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการเกษตร

นอกจากนี้ทั้งสองฝ่ายยังเห็นโอกาสในการยกระดับความร่วมมือด้านการเกษตร โดยเฉพาะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เทคโนโลยีการปรับแต่งพันธุกรรม (Genome Editing) เทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology)

การเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) และการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ เป็นต้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และยกระดับรวมทั้งส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูล และการพัฒนาความร่วมมือระหว่างนักวิชาการของทั้งสองฝ่ายเพื่อให้เกิดความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน โดยมุ่งขยายตลาดสินค้าเกษตรไทยในนครเจิงตู และมณฑลเสฉวน ซึ่งถือเป็นตลาดศักยภาพใหม่ อาทิ ตลาดชาของนครเจิงตู ซึ่ง

ยังมีความต้องการนำเข้าผลิตภัณฑ์นมมากกว่า 8,000 ล้านหยวน โดยปี 2568 มีมูลค่าตลาดกว่า 60,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สะท้อนถึงโอกาสทางการตลาดที่สำคัญ การหารือครั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงทิศทางความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างไทยและจีนที่มีความรอบด้านมากยิ่งขึ้น โดยทั้งสองฝ่ายไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการค้าสินค้าเกษตรในรูปแบบเดิม แต่ได้ขยายความร่วมมือไปสู่การพัฒนาเชิงระบบครอบคลุมทั้งด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และโอกาสสำคัญในการขยายตลาดสินค้าเกษตรไทยไปยังจีนตะวันตก โดยเฉพาะนครเจิงตู ผ่านเส้นทางโลจิสติกส์ทางรถไฟลาว-จีน เพื่อสนับสนุนการค้าให้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น ฝ่ายจีนได้เชิญประเทศไทยเข้าร่วมงาน Sichuan Agricultural Expo ครั้งที่ 12 ระหว่างวันที่ 30 ตุลาคม-2 พฤศจิกายน 2569 ที่นครเจิงตู เพื่อเป็นเวทีแสดงศักยภาพสินค้าเกษตรและส่งเสริมความร่วมมือด้านเทคโนโลยี การค้า และการลงทุน

ลงพื้นที่ : น.ส.ทัศนีย์ เมืองแก้ว รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมคณะ ลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินการโครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพร) ประจำปีงบประมาณ 2569 ที่ จ.ตรัง เข้าเยี่ยมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร ต.ลิพัง อ.ปะเหลียน และวิสาหกิจชุมชนฯ พื้นที่ ต.บางดี อ.ห้วยยอด จ.ตรัง

รองปลัดฯลงพื้นที่ รุดติดตามผลงาน โครงการส่งเสริม ทำเกษตรชีวภาพ

น.ส.ทัศนีย์ เมืองแก้ว รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน ลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินการโครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพร) ประจำปีงบประมาณ 2569 ที่ จ.ตรัง โดยมีนายทรงกลดสว่างวงศ์ ผวจ.ตรัง นายอภิชาติ สารบรรณ รอง ผวจ.ตรัง พร้อมด้วย น.ส.กิตติยา สุปันดี เกษตรและสหกรณ์ จ.ตรัง และหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ให้การ

ต้อนรับ

พร้อมกันนั้น ได้ลงพื้นที่เข้าเยี่ยมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรและพืชผักปลอดภัย ต.ลิพัง อ.ปะเหลียน และวิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผู้ปลูกสมุนไพรและพืชผักสวนครัว ต.บางดี อ.ห้วยยอด จ.ตรัง

ทั้งนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกยางพารา สวนปาล์มมัน แต่ประสบปัญหาราคาผลผลิตราคาตกต่ำ ทำให้หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรฯ นำโดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จ.ตรัง ส่งเสริมการปลูกพริกไทยตรัง (พันธุ์ปะเหลียน) ที่เป็นสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ของ จ.ตรัง และพืชสมุนไพรอื่นๆ เช่น ขมิ้นชัน จึง ข่า ตะไคร้ เป็นต้น เพื่อเพิ่มรายได้ และผลผลิตส่วนหนึ่งจะแปรรูปตากแห้งเพื่อส่งโรงพยาบาลห้วยยอด

'สรวุฒิ'แสดงความยินดี ปราชญ์เกษตรแผ่นดิน'69

นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์ เลขานุการ รมว.เกษตร และสหกรณ์ รับมอบหมายจากนายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รมว.เกษตรฯ โดยอนุญาตให้ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน ประจำปี 2569 รวม 3 ราย เข้าพบ เพื่อแสดงความยินดี และชื่นชมบทบาทของปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน

สำหรับปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน นับเป็นบุคคลต้นแบบผู้มีองค์ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ด้านการเกษตร โดยมี นายกฤษ อดุลตะเวทิน รองปลัดกระทรวงเกษตรฯ นางอมราพร ชีพสมุทร ผอ.กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตร และเกษตรกรรมยั่งยืน และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เข้าร่วมที่กระทรวงเกษตรฯ

ทั้งนี้ ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน ทั้ง 3 ราย ได้เข้ารับพระราชทานโล่รางวัลจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในงานพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ประจำปี 2569 เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2569 ที่มณฑลพิธีท้องสนามหลวง

ผู้ตรวจฯถกจนท.อาวุโสอาเซียนฯ

นายพงศ์ไท ไทโยธิน ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ (SOM-AMAF) เพื่อเตรียมการสำหรับการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้สมัยพิเศษ (Special AMAF) โดยหารือผลกระทบจากสถานการณ์ในตะวันออกกลางต่อความมั่นคงทางอาหารของภูมิภาค มีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลสถานการณ์ของแต่ละประเทศสมาชิก ตลอดจนพิจารณาแนวทางความร่วมมือและมาตรการตอบสนองร่วมกันในระดับภูมิภาค

นายพงศ์ไทกล่าวว่ สถานการณ์ความขัดแย้งในตะวันออกกลาง ได้ส่ง

ผลกระทบต่อระบบเกษตรและความมั่นคงทางอาหารของประเทศ อย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะความผันผวนของตลาดพลังงาน ห่วงโซ่อุปทานปุ๋ย และต้นทุนโลจิสติกส์ ที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ราคาปุ๋ยและต้นทุนการผลิตปรับตัวสูงขึ้น กระทบต่อการเข้าถึงปัจจัยการผลิตของเกษตรกร ปริมาณผลผลิตทางการเกษตร และเสถียรภาพของอุปทานอาหาร ทั้งนี้ ประเทศไทยพึ่งพาการนำเข้าปุ๋ยในสัดส่วนสูง (ประมาณร้อยละ 95-99 ของความต้องการภายในประเทศ) เพื่อตอบสนองต่อความท้าทายดังกล่าว ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการรักษาเสถียรภาพของอุปทานอาหาร การบริหารจัดการทรัพยากรการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการ

ดำเนินมาตรการเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยดำเนินมาตรการแบบบูรณาการเพื่อแก้ปัญหาปุ๋ยใน 3 ระยะ ได้แก่ ระยะเร่งด่วน มุ่งเน้นการบริหารจัดการอุปทานปุ๋ยให้เพียงพอ และส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการรณรงค์ใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดต้นทุนการผลิต ระยะสั้น ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยชีวภาพ เทคโนโลยีเกษตรแม่นยำ และพลังงานหมุนเวียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปัจจัยการผลิต ระยะกลาง สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา การใช้พลังงานหมุนเวียนภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ-หมุนเวียน-สีเขียว (BCG) และการพัฒนามาตรฐานคาร์บอนต่ำ เสริมสร้างความยั่งยืนของภาคการเกษตรในระยะยาว

การจัดการน้ำในระดับพื้นที่ รองรับฤดูน้ำหลาก

กรุงเทพธุรกิจ
Photo & Story

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมชลประทานได้เดินหน้าภารกิจด้านการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่อำเภอแม่ฮ่องสอนทั้งระบบไม่ว่าจะวางแผนพัฒนาระบบท่อส่งน้ำและอาคารประกอบเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำและเพิ่มประสิทธิภาพการกระจายน้ำพื้นที่โครงการหมู่บ้านสหกรณ์สันกำแพง

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมทั้งเตรียมเสริมแนวป้องกันตลิ่งเพื่อรองรับฤดูน้ำหลาก ป้องกันปัญหาน้ำท่วมพื้นที่เกษตรและที่อยู่อาศัยเสียหาย

นอกจากนี้ ยังมีแผนพัฒนาโครงการอ่างเก็บน้ำแม่ลายในลักษณะเขื่อนดิน ความจุที่ระดับกักเก็บ 5.53 ล้าน ลบ.ม. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกักเก็บน้ำและเชื่อมโยงระบบน้ำในพื้นที่อย่างเป็นระบบ ซึ่งเมื่อแล้วเสร็จจะสามารถจัดสรรน้ำไปยังพื้นที่เกษตรกว่า 2,900 ไร่ และประชาชนได้รับประโยชน์กว่า 406 ครัวเรือน

ผศ.ดร.วัชรพงศ์ รติสุพิมมล
คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เศรษฐศาสตร์ในวันพีชมงคล: จากพิธีแรกนาขวัญ สู่อธิปไตยทางอาหาร

นสายตาของคนรุ่นใหม่บางคน พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญในวันพืชมงคล อาจเป็นพิธีกรรมโบราณที่ดูเหมือน

ว่าจะอยู่ไกลจากชีวิตประจำวันของสังคมเมือง หลายคนอาจจะรู้จักวันพืชมงคลเพียงในฐานะวันหยุดราชการในเดือนพฤษภาคม หรือ เห็นภาพพระราชพิธีแรกนาขวัญจากการถ่ายทอดสดทางโทรทัศน์ หรือสื่อสังคมออนไลน์ปีละครั้ง หรือรอดูผลเสี้ยวหายว่าพระโคจะกินอะไร โดยอาจไม่ได้ตั้งคำถามต่อว่า พิธีนี้เกี่ยวข้องกับชีวิตของเราได้อย่างไรในยุคที่ทุกคนสามารถเข้าถึงอาหารได้ง่าย เราสามารถสั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ หรือร้านสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชั่วโมง

แต่ถ้าเราพิจารณาให้ลึกกลงไปแล้ว เราจะพบว่าวันพืชมงคลไม่ใช่เรื่องที่ล้าสมัยเลย ตรงกันข้าม พิธีนี้อาจมีความร่วมสมัยมากกว่าที่เราคิด เพราะมันย้ำเตือนให้เราตระหนักถึงความจริงพื้นฐานข้อหนึ่งที่ว่าไม่ว่าโลกจะก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพียงใด อาหารก็ยังคงเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อยู่เสมอ มนุษย์ก็ยังคงต้องพึ่งพาอาหาร ดิน น้ำ เมล็ดพันธุ์ ฤดูกาล แรงงาน และ ความรู้ของผู้ผลิตอาหารอยู่เสมอ

พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เป็นพระราชพิธีเก่าแก่ที่มีมาแต่โบราณ โดยข้อมูลจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ระบุว่า พระราชพิธีนี้มีมาแต่ครั้งกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี และเกี่ยวข้องกับการสร้างความเป็นสิริมงคลแก่พืชพันธุ์ธัญญาหารและการเริ่มต้นฤดูกาลเพาะปลูก พิธีกรรมดังกล่าวจึงมิได้เป็นเพียงภาพแทนของอดีต แต่ยังเป็นสัญลักษณ์ของความสัมพันธ์ระหว่างสังคมไทยกับการผลิตอาหาร

โดยคำถามสำคัญก็คือ ในโลกปัจจุบันที่เต็มไปด้วยความผันผวนในหลาย ๆ

ด้าน วันพืชมงคลบอกอะไรกับเรา ซึ่งคำตอบหนึ่งก็คือ วันพืชมงคลเตือนให้เราตระหนักถึงความสำคัญของธรรมชาติ และสอนให้เราถ่อมตนต่อธรรมชาติ

การผลิตอาหารไม่ใช่สิ่งที่มนุษย์ควบคุมได้ทั้งหมด ถึงแม้เราจะมีเครื่องจักรกลการเกษตร ระบบชลประทาน ปุ๋ยเคมี เทคโนโลยีชีวภาพ ดาวเทียม หรือข้อมูลพยากรณ์อากาศที่ทันสมัย แต่การผลิตอาหารยังต้องเผชิญกับความไม่แน่นอนอยู่เสมอ ฝนอาจไม่ตกต้องตามฤดูกาล ปริมาณน้ำอาจมากเกินไปหรือน้อยเกินไป อุณหภูมิอาจสูงผิดปกติ โรคพืชและศัตรูพืชอาจระบาด และภัยธรรมชาติอาจทำลายผลผลิตที่เกษตรกรลงทุนลงแรงมาหลายเดือนภายในเวลาไม่กี่วัน

ในอดีต เกษตรกรอาจกังวลว่า ฝนจะตกต้องตามฤดูกาลหรือไม่ แต่ในโลกปัจจุบัน ความไม่แน่นอนนี้ยังซับซ้อนขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยแล้ง น้ำท่วม คลื่นความร้อน และฤดูกาลที่แปรปรวนมากขึ้น ความเปราะบางของระบบอาหารจึงไม่ได้เป็นเรื่องไกลตัวอีกต่อไปแล้ว เพราะเมื่อการผลิตอาหารได้รับผลกระทบ ราคาสินค้าอาหาร รายได้ของเกษตรกร และค่าครองชีพของผู้บริโภคย่อม

ได้รับผลกระทบตามไปด้วย

ยิ่งไปกว่านั้น ความไม่แน่นอนของระบบอาหารไม่ได้มาจากธรรมชาติเพียงอย่างเดียว แต่ยังมาจากการกระทำของมนุษย์อีกด้วย สงคราม ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ วิกฤตราคตาพลังงาน การขาดแคลนปุ๋ย การหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทาน และนโยบายการค้าระหว่างประเทศล้วนสามารถทำให้ราคาของอาหารและต้นทุนการผลิตอาหารผันผวนได้

วิกฤตที่เกิดขึ้นในพื้นที่หนึ่งของโลก อาจส่งผลถึงราคาอาหารในอีกซีกโลกหนึ่งอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น วันพืชมงคลจึงควรถูกมองใหม่ในฐานะวันที่ชวนให้เราคิดถึง “ความมั่นคงทางอาหาร” และ “อธิปไตยทางอาหาร”

ความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) หมายถึง การที่ประชาชนมีอาหารเพียงพอ เข้าถึงได้ ปลอดภัย มีคุณภาพ และมีเสถียรภาพ องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ หรือ FAO อธิบายว่าความมั่นคงทางอาหารเกิดขึ้น เมื่อทุกคนสามารถเข้าถึงอาหารที่เพียงพอ ปลอดภัย และมีคุณค่าทางโภชนาการ เพื่อมีสุขภาพที่ดี พูดอย่างง่ายที่สุด ความมั่นคงทางอาหารถามว่า “เรามีอาหารพอกินหรือไม่ และคน

“ทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงอาหารนั้นได้หรือไม่”

แต่ในโลกปัจจุบัน คำถามเพียงเท่านี้ อาจยังไม่เพียงพอ เพราะประเทศหนึ่งอาจมีอาหารวางขายจำนวนมากในตลาด แต่คนรายได้น้อยอาจซื้ออาหารที่ดีไม่ได้ หรือประเทศหนึ่งอาจนำเข้าอาหารได้มาก แต่เมื่อเกิดวิกฤตระหว่างประเทศ การขนส่งหยุดชะงัก หรือราคาสินค้านำเข้าสูงขึ้น ระบบอาหารภายในประเทศก็อาจเปราะบางทันที ตรงนี้เองที่แนวคิด “อธิปไตยทางอาหาร” (Food Sovereignty) เริ่มสำคัญ อธิปไตยทางอาหารไม่ได้ถามเพียงว่า “เรามีอาหารพอกินหรือไม่” แต่ถามลึกไปกว่านั้นว่า “ใครเป็นผู้กำหนดระบบอาหารของเรา” แนวคิดนี้นั้นสิทธิของประชาชน ชุมชน และประเทศในการกำหนดระบบอาหารและการเกษตรของตนเอง รวมถึงสิทธิในการเข้าถึงอาหารที่ดี เหมาะสมกับวัฒนธรรม และผลิตด้วยวิธีที่คำนึงถึงความยั่งยืน

กล่าวอีกนัยหนึ่ง ความมั่นคงทางอาหารสนใจว่า เรามีอาหารเพียงพอหรือไม่ แต่อธิปไตยทางอาหารถามต่อว่า อาหารนั้นผลิตโดยใคร ผลิตอย่างไร ใครควบคุม เมล็ดพันธุ์ ที่ดิน น้ำ ตลาด และ ความรู้ในการผลิตอาหาร เกษตรกรมีอำนาจต่อรองเพียงใด ผู้บริโภคมีทางเลือกเพียงใด และชุมชนยังสามารถรักษาอาหารท้องถิ่น พืชพื้นบ้าน และภูมิปัญญาของตนเองได้หรือไม่ ซึ่งในมุมมองนี้ วันพืชมงคลมีความหมายลึกซึ้งมาก เพราะพิธีแรกนาขวัญทำให้เราเห็นองค์ประกอบพื้นฐานของระบบอาหารอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นดิน น้ำ เมล็ดพันธุ์ โคน แรงงาน ฤดูกาล และความหวังของการเพาะปลูก

สิ่งเหล่านี้ คือ รากฐานของอธิปไตยทางอาหารทั้งสิ้น ก่อนจะมีข้าวในจาน ต้องมีแผ่นดินที่ยังผลิตได้ มีน้ำที่เพียงพอ มีเมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสม มีเกษตรกรที่ยังอยู่ได้ และมีระบบสังคมที่ให้คุณค่ากับเกษตรกรที่เป็นผู้ผลิตอาหาร ปัญหาคือ ในชีวิตประจำวันของคนเมือง เราอาจมองไม่เห็นความสัมพันธ์เหล่านี้ชัดเจนมากนัก เราเห็นอาหารที่ปรากฏต่อเราในรูปแบบของสินค้าขั้นสุดท้ายพร้อมรับประทานแล้ว เราเห็นราคา เห็นส่วนลด เห็น

เวลาในการจัดส่ง แต่อาจไม่เห็นดิน น้ำ แรงงาน ความเสี่ยง และระบบนิเวศที่อยู่เบื้องหลังการผลิตอาหารหนึ่งมื้อ

วันพืชมงคลจึงเป็นโอกาสที่ดีในการเตือนใจว่า อาหารไม่ใช่เพียงสินค้าในตลาด แต่เป็นรากฐานของชีวิต เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และความมั่นคงของสังคม หากระบบอาหารเปราะบาง สังคมก็เปราะบาง หากเกษตรกรอยู่ไม่ได้ ผู้บริโภคก็ไม่สามารถมั่นใจได้ว่าอาหารที่ดีและเป็นธรรมจะดำรงอยู่ได้ในระยะยาว หากดิน น้ำ และความหลากหลายทางชีวภาพเสื่อมโทรม ความสามารถในการผลิตอาหารของประเทศก็ย่อมลดลง

สิ่งสำคัญคือ การให้คุณค่ากับวันพืชมงคลไม่ได้หมายความว่า เราต้องปฏิเสธวิทยาศาสตร์หรือ หยุดตั้งคำถามต่อพิธีกรรมในทางตรงกันข้าม คนรุ่นใหม่สามารถมองพิธีนี้ด้วยสายตาใหม่ เห็นทั้งคุณค่าทางวัฒนธรรมและบทเรียนเชิงเศรษฐกิจที่ซ่อนอยู่ พิธีกรรมโบราณบางอย่างไม่ได้มีคุณค่าเพราะมันพาเรากลับไปสู่อุดมคติ แต่เพราะมันช่วยให้เรามองเห็นอนาคตของสังคมด้วยความรอบคอบมากขึ้น

คนรุ่นใหม่จึงไม่จำเป็นต้องมองวันพืชมงคลด้วยความเชื่อแบบไร้คำถาม แต่ก็ไม่ควรรีบด่วนดูถูกว่า เป็นเรื่องล้าสมัยเพียงเพราะพิธีนี้มีรากมาจากอดีต สิ่งที่ดีควรทำ คือ การอ่านความหมายที่ซ่อนอยู่ในพิธีดังกล่าว และนำความหมายนั้นมาเชื่อมโยงกับโจทย์ของโลกปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความผันผวนของราคาอาหาร ความเสี่ยงจากสงครามการพึ่งพาห่วงโซ่อุปทานโลกมากเกินไป หรือความจำเป็นในการรักษาทรัพยากรเกษตรของประเทศ

ในเชิงเศรษฐศาสตร์ อธิปไตยทางอาหารไม่ได้หมายถึงการปิดประเทศหรือปฏิเสธการค้าระหว่างประเทศ หากหมายถึงการรักษาความสามารถพื้นฐานของสังคมในการกำหนดอนาคตของระบบอาหารของตนเอง ประเทศยังสามารถค้าขายกับโลกได้ แต่ไม่ควรเปราะบางจนเกินไป ประเทศ

ยังสามารถใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ แต่ไม่ควรละเลยภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเทศยังสามารถพัฒนาเศรษฐกิจเมืองและอุตสาหกรรมได้ แต่ไม่ควรลืมว่าพื้นที่เกษตร ดิน น้ำ และผู้ผลิตอาหารคือฐานสำคัญของความมั่นคงระยะยาว

ในโลกที่เต็มไปด้วยความผันผวน ความมั่นคงทางอาหารและอธิปไตยทางอาหาร จึงไม่ใช่เรื่องของเกษตรกรเท่านั้น แต่เป็นเรื่องของทุกคน เพราะทุกคนล้วนเป็นผู้บริโภคอาหาร และทุกคนล้วนได้รับผลกระทบเมื่อระบบอาหารไม่มั่นคง เมื่อราคาอาหารสูงขึ้น ผู้รายได้น้อยได้รับผลกระทบก่อน เมื่อภัยแล้งหรือน้ำท่วมทำลายผลผลิต ผู้ผลิตอาหารได้รับผลกระทบโดยตรง เมื่อระบบอาหารพึ่งพาปัจจัยภายนอกมากเกินไป ทั้งประเทศก็อาจเผชิญความเสี่ยงร่วมกัน

วันพืชมงคลจึงมีไว้เพียงวันที่เราขอพรให้พืชพันธุ์ธัญญาหารอุดมสมบูรณ์ รอพึงผลการเสียดายของพระยาแรกนาและพระโค แต่ควรเป็นวันที่เรากลับมาตั้งคำถามว่า สังคมไทยจะดูแลระบบอาหารของตนเองอย่างไรในโลกที่ไม่แน่นอน เราจะทำอย่างไรให้เกษตรกรอยู่ได้ ผู้บริโภคเข้าถึงอาหารที่ดี ทรัพยากรธรรมชาติไม่เสื่อมโทรม และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของอาหาร พิธีนี้อาจมีรากมาจากอดีต แต่คำถามที่พิธีนี้ชวนให้เราคิดเป็นคำถามของอนาคต นั่นคือ เราจะสร้างระบบอาหารที่มั่นคง เป็นธรรม ยั่งยืน และประชาชนมีสิทธิร่วมกำหนดได้อย่างไร

ท้ายที่สุด วันพืชมงคลเดือนเรว่า เศรษฐกิจที่แท้จริงไม่ได้เริ่มต้นที่ตลาดหุ้น ห้างสรรพสินค้า โรงงาน สถานที่ท่องเที่ยว หรือ แพลตฟอร์มดิจิทัลเท่านั้น หากยังเริ่มต้นจากผืนดิน เมล็ดพันธุ์ น้ำฝน แรงงาน และความหวังของผู้ผลิตอาหาร ในวันที่โลกผันผวนมากขึ้น การไม่ล้มรากฐานเหล่านี้ อาจเป็นเงื่อนไขสำคัญของการอยู่รอดของสังคม และการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ●

กรมชลประทานเดินหน้า'อ่างเก็บน้ำแม่วาง'

ที่ห้องประชุมศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ (SWOC1) สำนักงานชลประทานที่ 1 ถนนทุ่งโฮเต็ล อ.เมืองเชียงใหม่ นายพิเชษฐ รัตนปราสาทกุล ผู้อำนวยการสำนักออกแบบวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม กรมชลประทาน เป็นประธานกิจกรรมตรวจติดตามโครงการงานจ้างสำรวจออกแบบ โครงการอ่างเก็บน้ำแม่วาง และพร้อมกับคณะผู้บริหารกรมชลประทาน นำสื่อมวลชนเดินทางไปยังฝายอนแม่วาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ตั้งห้วงงานโครงการอ่างเก็บน้ำแม่วาง โดยมี นายอัฐวิชัย นาควัชระ ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ 1 พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ชลประทานในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ร่วมให้ข้อมูลและแนวทางการบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำ

นายพิเชษฐ รัตนปราสาทกุล ผู้อำนวยการสำนักออกแบบและสถาปัตยกรรม กรมชลประทาน กล่าวว่า การพัฒนาโครงการอ่างเก็บน้ำแม่วาง จะช่วยกักเก็บน้ำไว้ใช้ใน ช่วงฤดูแล้งและบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝน อ่างเก็บน้ำมีความจุที่ระดับเก็บกักปกติ ประมาณ 25 ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่รับประโยชน์ประมาณ 48,780 ไร่ โดยส่งน้ำให้พื้นที่ชลประทานของฝายเดิม 11 ฝาย จำนวน 38,030 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 3 อำเภอ 11 ตำบล ได้แก่ อำเภอแม่วาง อำเภอสันป่าตอง และอำเภอดอยหล่อ อีกทั้งเป็นแหล่งเก็บกักน้ำสำหรับการอุปโภค-บริโภค ของคนในพื้นที่ได้อย่างต่อเนื่อง

โครงการอ่างเก็บน้ำแม่วาง มีลักษณะเป็นเขื่อนหินถมแกนดินเหนียว ความสูงเขื่อน 80 เมตร ความยาวสันเขื่อน 700 เมตร มีระดับน้ำเก็บกักปกติ +395.00 เมตร (ร.ท.ก.) อาคารระบายน้ำล้น เป็นประเภท Radial Gate (บานระบายโค้ง) ขนาด 6.00 x 6.00 เมตร จำนวน 5 บาน

อ่างเก็บน้ำแม่วางมีที่ตั้งโครงการอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 1 บ้านใหม่ปางเดิม ตำบลบ้านกาด อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ และพื้นที่โครงการบางส่วนอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติฮอบขาน อุทยานแห่งชาติแม่วาง และพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ รวมถึงพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น 1A และ 1B โดยพื้นที่อ่างเก็บน้ำรวม 867 ไร่ และพื้นที่ห้วงงาน 171 ไร่ มีระยะเวลาดำเนินงาน 450 วัน เริ่มวันที่ 11 เมษายน 2568 และสิ้นสุดสัญญาวันที่ 4 กรกฎาคม 2569

ต่อประเด็นคำถามเกี่ยวกับที่ตั้งอ่างเก็บน้ำแม่วางซึ่งอยู่ใกล้รอยเลื่อนแม่วาง นายพิเชษฐกล่าวว่า การออกแบบมีข้อกำหนดให้มีการคำนวณให้ตัวเขื่อนมีความสามารถต้านแรงแผ่นดินไหวในระดับสูงของพื้นที่ ซึ่งภาคเหนือและเชียงใหม่ด้านแรงแผ่นดินไหวสูงสุดที่ 7 เมกานิวตัน การคำนวณด้านแผ่นดินไหวของอ่างเก็บน้ำแม่วางก็เช่นกันได้คำนวณการก่อสร้างที่สามารถรับแรงแผ่นดินไหวไว้ที่ 7 เมกานิวตัน

“โครงการอ่างเก็บน้ำแม่วางมีลักษณะเป็นเขื่อนหินถมแกนดินเหนียว ความสูงเขื่อน 80 เมตร ความยาวสันเขื่อน 700 เมตร มีระดับน้ำเก็บกักปกติ +395.00 เมตร(ร.ท.ก.) อาคารระบายน้ำเป็นประเภท Radial Gate (บานระบายโค้ง) ขนาด 6.00 x 6.00 เมตร จำนวน 5 บาน”

สำหรับงานสำรวจและออกแบบโครงการเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2568 มีระยะเวลาดำเนินงาน 450 วัน และจะสิ้นสุดสัญญาในวันที่ 4 กรกฎาคม 2569 โดยตลอดระยะเวลาดำเนินงานจะมีการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การออกแบบโครงการมีความเหมาะสมทั้งด้านวิศวกรรม สิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

“ภายหลังเสร็จสิ้นงานสำรวจออกแบบ ซึ่งจะได้แบบก่อสร้าง มูลค่างาน ก็จะเข้าสู่กระบวนการของขออนุญาตก่อสร้าง ซึ่งต้องผ่าน ครม. และงานที่ต้องดำเนินการควบคู่กันไปด้วยคือ การเพิกถอนพื้นที่ก่อสร้างออกจากทั้งพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ป่าสงวน ขั้นตอนนี้ใช้เวลาพอสมควร คาดว่าเร็วสุดที่จะเริ่มก่อสร้างได้น่าจะเป็นปี 2574” นายพิเชษฐกล่าว

นายอัฐวิชัย นาควิระ ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ 1 กล่าวว่า พื้นที่อ่างเก็บน้ำแม่วาง เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จจะมีความจุ 25 ล้าน ลบ.ม. ส่งน้ำให้กับ 3 อำเภอ อำเภอแม่วาง อำเภอสันป่าตอง และอำเภอดอยหล่อ ช่วยเหลือประชาชนและเกษตรกรในด้านภัยแล้ง เก็บน้ำฤดูฝน อุทกภัย และเป็นการนำน้ำจากลำน้ำแม่วางที่มีจำนวนมากกักเก็บและใช้ประโยชน์สูงสุด อีกทั้งยังส่งน้ำไปให้กับอ่างเก็บน้ำห้วยมะนาวที่อยู่ใกล้เคียง ยังเพิ่มพื้นที่ชลประทานได้อีกเป็นจำนวนมาก ส่วนการบริหารจัดการน้ำได้มีการคิดวางไว้ที่จะบริหารให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ.

สนั่น เข็มราช/สำรวจ แสงวิษา

พลิกสับประดราชบุรี ลดต้นทุนการผลิต

ดร.ทวีศักดิ์ ธนเดโชพล ผอ.สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) หรือ ARDA กล่าวว่า ปัจจุบันโลกต้องเผชิญกับความผันผวนด้านพลังงานและภูมิรัฐศาสตร์ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตภาคเกษตรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งราคาปุ๋ยเคมี พลังงานนำ และค่าขนส่ง โดยเฉพาะปุ๋ยไนโตรเจน ซึ่งมีต้นทุนเชื่อมโยงกับราคาก๊าซธรรมชาติโดยตรง ในสถานการณ์เช่นนี้การพัฒนาทางวิจัยและนวัตกรรมจึงไม่ใช่เพียงทางเลือกแต่เป็น “กลไกสำคัญ” ที่จะช่วยลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าให้ตอบโจทย์ตลาดโลกได้

ซึ่ง ARDA มุ่งสนับสนุนงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในพื้นที่ เพื่อช่วยเกษตรกรบริหารจัดการน้ำ ปุ๋ย และพลังงานอย่างแม่นยำ เพื่อลดการสูญเสียจากกระบวนการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรไทย ภายใต้แนวคิด “เกษตรแม่นยำ” (Precision Agriculture) และ “Smart Farming” ที่สอดคล้องกับทิศทางการเกษตรโลกยุคใหม่ โดยกิจกรรมในครั้งนี้ ARDA ได้คัดเลือกงานวิจัยเด่นที่มีศักยภาพขยายผลเชิงเศรษฐกิจสูง ได้แก่

นวัตกรรม “จัดการน้ำ-ไนเตรดแม่นยำ” ลดต้นทุน 854 บาทต่อไร่ ยกระดับอุตสาหกรรมสับประดส่งออกไทย จากปัญหาอุตสาหกรรมสับประดปดตาเวียของไทยกำลังเผชิญแรงกดดันจากทั้งต้นทุนการผลิตสูง ภัยแล้ง และคุณภาพผลผลิตลดลง โดยในปี 2566 พื้นที่เก็บเกี่ยวสับประดทั่วประเทศลดลง 4.36% เหลือ 430,958 ไร่ ขณะที่ผลผลิตรวมลดลงเหลือเพียง 1.65 ล้านตัน จากปัญหาหาค่าปุ๋ย สารเคมี และ

แรงงานที่สูงขึ้น จนเกษตรกรจำนวนมากลดพื้นที่ปลูกหรือเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นที่ต้นทุนต่ำกว่า จังหวัดราชบุรี โดยเฉพาะอำเภอบ้านคา เป็นแหล่งปลูกสับประดพันธุ์ปดตาเวียสำคัญของภาคตะวันตก แต่ก็ต้องเผชิญปัญหาภัยแล้งและการจัดการน้ำที่ไม่เต็มประสิทธิภาพ ทำให้ผลผลิตกว่า 25-30% ตกเกรด คุณภาพไม่สม่ำเสมอ ส่งผลให้รายได้ไม่แน่นอน

ขณะเดียวกันการใช้ปุ๋ยไนเตรดในปริมาณสูงเพื่อเร่งผลผลิต กลับส่งผลให้สับประดกว่า 20-25% มีสารไนเตรดตกค้างเกินมาตรฐานการส่งออกที่กำหนดไว้ว่าไม่เกิน 25 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ซึ่งกระทบโดยตรงต่ออุตสาหกรรมแปรรูปทั้งด้านราคา และความสามารถในการแข่งขันของไทยในตลาดโลก ซึ่งวิกฤติต้นทุนและคุณภาพผลผลิตกำลังกดดันให้ภาคสับประดไทยต้องเร่งเปลี่ยนผ่าน

สู่ “เกษตรแม่นยำ” อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ด้วยเหตุนี้ ARDA จึงได้สนับสนุนทุนวิจัยให้กับมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

โดยมี ผศ.ดร.สุทธิรักษ์ อ้วนศิริ เป็นหัวหน้าโครงการวิจัยฯ เพื่อพัฒนา “เทคโนโลยีใหม่” ซึ่งเน้นการให้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพและการจัดการไนเตรดตามระยะการเจริญเติบโต ผลสำเร็จโครงการด้านต้นทุน ช่วยลดต้นทุนการผลิตได้เฉลี่ย 854 บาทต่อไร่ จากเดิม 30,299 บาท เหลือ 29,445 บาทต่อไร่ ด้านคุณภาพผลผลิต เกษตรกรมีระบบการจัดการน้ำ และการจัดการปุ๋ยที่ดี ส่งผลให้ผลผลิตได้ขนาดตามที่โรงงานต้องการ และจากการสุ่มตรวจการตกค้างของสารไนเตรด พบว่าผลผลิตมากกว่าร้อยละ 75 ไม่เกินค่ามาตรฐาน ปัจจุบันโครงการสามารถสร้าง

เดลินิวส์

Daily News

Circulation: 350,000

Ad Rate: 1,800

Section: First Section/สตรี - เกษตร

วันที่: พุธ 20 พฤษภาคม 2569

ปีที่: -

ฉบับที่: 27978

หน้า: 4(ล่างขวา)

Col.Inch: 63.73

Ad Value: 114,714

PRValue (x3): 344,142

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: พลิกสับประตราชบุรี ลดต้นทุนการผลิต

เกษตรกรต้นแบบในอำเภอบ้านคาจำนวน 20 ราย ครอบคลุมพื้นที่กว่า 1,700 ไร่ สะท้อนศักยภาพของงานวิจัยไทยในการยกระดับ “เกษตรมูลค่าสูง” และลดความเสี่ยงจากต้นทุนพลังงาน.

ชป.ติดตามสถานการณ์น้ำต่อเนื่อง รับมือฤดูฝน ปี 2569

ข่าวประชาสัมพันธ์

19 พ.ค. 2569 - 14.05 น.

ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ(SWOC) กรมชลประทาน เปิดเผยถึง สถานการณ์น้ำปัจจุบัน(19 พ.ค.69) ว่า อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศ มีปริมาณน้ำรวมกันประมาณ 43,621 ล้าน ลบ.ม. (57% ของความจุอ่างฯ รวมกัน) สามารถรับน้ำได้อีก 33,133 ล้าน ลบ.ม. เฉพาะ 4 เขื่อนหลักลุ่มน้ำเจ้าพระยา (เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์) มีปริมาณน้ำรวม 13,483 ล้าน ลบ.ม. (54% ของความจุอ่างฯ รวมกัน) สามารถรับน้ำได้อีก 11,388 ล้าน ลบ.ม.

สำหรับสถานการณ์น้ำลุ่มเจ้าพระยา เมื่อเวลา 06.00 น.ของวันนี้ บริเวณสถานีวัดน้ำ C.2 จ.นครสวรรค์ มีปริมาณน้ำไหลผ่าน 563 ลบ.ม./วินาที สมทบกับปริมาณน้ำจากแม่น้ำสะแกกรังและลำน้ำสาขาแล้ว มีปริมาณน้ำสำหรับบริหารจัดการเหนือเขื่อนเจ้าพระยา 577 ลบ.ม./วินาที แบ่งรับน้ำเข้าระบบชลประทานไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้

- ฝั่งตะวันออก 189 ลบ.ม./วินาที คิดเป็นร้อยละ 69
- ฝั่งตะวันตก 258 คิดเป็นร้อยละ 55

คงเหลือน้ำที่ระบายผ่านเขื่อนเจ้าพระยาในอัตรา 130 ลบ.ม./วินาที และจะคงอัตราดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งยังไม่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ด้านท้ายน้ำ

ทั้งนี้ จากการติดตามสถานการณ์น้ำและสภาพอากาศอย่างใกล้ชิด พบว่า ปริมาณฝนสะสมของประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 17 พฤษภาคม 2569 มีปริมาณฝนรวม 212.4 มิลลิเมตร ต่ำกว่าค่าปกติ 78.8 มิลลิเมตร หรือคิดเป็นร้อยละ 27 โดยหลายภูมิภาคยังมีปริมาณฝนต่ำกว่าค่าปกติ โดยเฉพาะภาคใต้ฝั่งตะวันออก ต่ำกว่าค่าปกติร้อยละ 49 และภาคกลาง ต่ำกว่าค่าปกติร้อยละ 41 เพื่อเป็นการเตรียมรับมือสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนและเกษตรกร กรมชลประทาน ได้ติดตามสถานการณ์ฝน น้ำท่าอย่างต่อเนื่อง พร้อมวางแผนบริหารจัดการน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับสภาพอากาศและปริมาณฝนที่อาจเปลี่ยนแปลงตลอดฤดูกาล เพื่อลดผลกระทบต่อประชาชนในทุกพื้นที่ต่อไป ควบคู่ไปกับการเตรียมความพร้อมด้านเครื่องจักรเครื่องมือ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยในช่วงฤดูฝน รวมทั้งปฏิบัติตามมาตรการรับมือฤดูฝน ปี69 อย่างเคร่งครัด เพื่อบรรเทาผลกระทบที่จะเกิดกับประชาชนให้ได้มากที่สุด ตามข้อสั่งการของนายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การเมือง บทความ **ภูมิภาค** เศรษฐกิจ ต่างประเทศ คุณภาพชีวิต ไร่ตี้

เกษตร

ชป.เฝ้าระวังน้ำเจ้าพระยา 24 ชม. เตรียมเครื่องจักรรับมือฤดูฝนปี 69

🕒 19 พฤษภาคม 2569
14:24 น.

แชร์ข่าว

ชป.ติดตามสถานการณ์น้ำต่อเนื่อง บริหารจัดการน้ำลุ่มเจ้าพระยาสมดุล เตรียมเครื่องจักร – เครื่องมือช่วยเหลือนพื้นที่เสี่ยง รับมือฤดูฝน ปี 2569

วันที่ 19 พ.ค.69 ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ(SWOC) กรมชลประทาน เปิดเผยถึง สถานการณ์น้ำปัจจุบัน(19 พ.ค.69) ว่า อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศ มีปริมาณน้ำรวมกันประมาณ 43,621 ล้าน ลบ.ม. (57% ของความจุอ่างฯ รวมกัน) สามารถรับน้ำได้อีก 33,133 ล้าน ลบ.ม. เฉพาะ 4 เขื่อนหลักลุ่มน้ำเจ้าพระยา (เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์) มีปริมาณน้ำรวม 13,483 ล้าน ลบ.ม. (54% ของความจุอ่างฯ รวมกัน) สามารถรับน้ำได้อีก 11,388 ล้าน ลบ.ม.

สำหรับสถานการณ์น้ำลุ่มเจ้าพระยา เมื่อเวลา 06.00 น.ของวันนี้ บริเวณสถานีวัดน้ำ C.2 จ.นครสวรรค์ มีปริมาณน้ำไหลผ่าน 563 ลบ.ม./วินาที สมทบกับปริมาณน้ำจากแม่น้ำสะแกกรังและลำน้ำสาขาแล้ว มีปริมาณน้ำสำหรับบริหารจัดการเหนือเขื่อนเจ้าพระยา 577 ลบ.ม./วินาที แบ่งรับน้ำเข้าระบบชลประทานไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้

• ฝั่งตะวันออก 189 ลบ.ม./วินาที คิดเป็นร้อยละ 69

- ฝั่งตะวันตก 258 คิดเป็นร้อยละ 55

คงเหลือน้ำที่ระบายผ่านเขื่อนเจ้าพระยาในอัตรา 130 ลบ.ม./วินาที และจะคงอัตราดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งยังไม่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ด้านท้ายน้ำ

ทั้งนี้ จากการติดตามสถานการณ์น้ำและสภาพอากาศอย่างใกล้ชิด พบว่า ปริมาณฝนสะสมของประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 17 พฤษภาคม 2569 มีปริมาณฝนรวม 212.4 มิลลิเมตร ต่ำกว่าค่าปกติ 78.8 มิลลิเมตร หรือคิดเป็นร้อยละ 27 โดยหลายภูมิภาคยังมีปริมาณฝนต่ำกว่าค่าปกติ โดยเฉพาะภาคใต้ฝั่งตะวันออก ต่ำกว่าค่าปกติร้อยละ 49 และภาคกลาง ต่ำกว่าค่าปกติร้อยละ 41 เพื่อเป็นการเตรียมรับมือสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนและเกษตรกร

กรมชลประทาน ได้ติดตามสถานการณ์ฝน น้ำท่าอย่างต่อเนื่อง พร้อมวางแผนบริหารจัดการน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับสภาพอากาศและปริมาณฝนที่อาจเปลี่ยนแปลงตลอดฤดูกาล เพื่อลดผลกระทบต่อประชาชนในทุกพื้นที่ต่อไป ควบคู่ไปกับการเตรียมความพร้อมด้านเครื่องจักร เครื่องมือ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยในช่วงฤดูฝน รวมทั้งปฏิบัติตามมาตรการรับมือฤดูฝนปี69 อย่างเคร่งครัด เพื่อบรรเทาผลกระทบที่จะเกิดกับประชาชนให้ได้มากที่สุด ตามข้อสั่งการของนายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์